

ฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3125/2525

พนักงานอัยการจังหวัดสมุทรสงคราม

โจทก์

นายวัลลภ ศิริชนานุกุลวงศ์ กับพวก

จำเลย

ป.อ. มาตรา 33

พ.ร.บ.การค้าข้าว พ.ศ.2489 มาตรา 21 ทวิ

พระราชบัญญัติการค้าข้าว พ.ศ. 2489 มาตรา 21 ทวิ ได้บัญญัติให้รับเฉพาะข้าวซึ่งเกี่ยวเนื่องกับความผิดกับสิ่งของที่บรรจุเท่านั้น รถยนต์เป็นเพียงยานพาหนะที่ใช้ขนย้ายข้าวไม่ใช่เป็นเครื่องมือเครื่องใช้ในการกระทำผิดโดยตรงอันจะพึงรับได้ตามพระราชบัญญัตินี้ และจะนำประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 33 มาใช้บังคับหาได้ไม่

โจทก์ฟ้องว่า คณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช 2489 ได้ออกประกาศฉบับที่ 117 พ.ศ. 2523 กำหนดให้เขตท้องที่จังหวัดทุกจังหวัดเป็นเขตควบคุมการค้าข้าวตั้งแต่วันที่ 27 พฤษภาคม 2523 เป็นต้นมา และได้ออกประกาศฉบับที่ 120 พ.ศ. 2524 ห้ามบุคคลใดทำการขนย้ายข้าวโอชาจำนวนตั้งแต่ 150 กิโลกรัมขึ้นไปจากสถานที่เก็บข้าวไปยังสถานที่อื่นโดยให้ใช้บังคับในทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักรตั้งแต่วันที่ 30 มกราคม 2525 เป็นต้นมา ซึ่งจำเลยทั้งสองได้ทราบประกาศดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2524 จำเลยที่ 2 เจ้าของร้านเฮงฮวดพัฒนาซึ่งเป็นผู้ดำเนินการแทนอำเภอบางคนทีในการรับข้าว ไปจำหน่ายแก่ประชาชน และจำเลยที่ 1 เจ้าของรถยนต์คันหมายเลขทะเบียนสมุทรสงคราม 80-0060 ได้บังอาจร่วมกันทำการขนย้ายข้าวโอชาโดยจำเลยที่ 2 ไซ้ให้จำเลยที่ 1 นำรถยนต์คันดังกล่าวบรรทุกข้าวโอชาบรรจุกระสอบจำนวน 14 กระสอบ น้ำหนัก 1,330 กิโลกรัม จากร้านค้าของจำเลยที่ 2 อันเป็นสถานที่เก็บข้าวไปยังสถานที่อื่นโดยฝ่าฝืนประกาศของคณะกรรมการดังกล่าวโดยไม่ได้รับการยกเว้นใด ๆ ให้กระทำได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เจ้าพนักงานจับจำเลยที่ 1 ได้ระหว่างทางที่ขนย้ายพร้อมด้วยข้าวโอชาและรถยนต์บรรทุกที่ใช้เป็นพาหนะขนย้ายเป็นของกลางขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พ.ศ. 2489 มาตรา 7, 8, 17, 21 ทวิ พระราชบัญญัติการค้าข้าว (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2489 มาตรา 4, 10, 12 ประกาศคณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พ.ศ. 2489 (ฉบับที่ 117) พ.ศ. 2523 เรื่องกำหนดเขตควบคุมการค้าข้าว (ฉบับที่ 120) พ.ศ. 2524 เรื่องห้ามขนย้ายข้าวโอชาจากสถานที่เก็บข้าว ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 และขอให้รับข้าวโอชา กระสอบบรรจุข้าว และรถยนต์ของกลาง

จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพ

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยทั้งสองผิดตามฟ้องให้จำคุกคนละ 4 เดือนปรับคนละ 3,000 บาท ลดโทษให้กึ่งหนึ่งคงจำคุกคนละ 2 เดือน ปรับคนละ 1,500 บาท โทษจำคุกให้รอไว้มีกำหนด 2 ปี ข้าวและกระสอบข้าวให้ริบ ส่วนค่าขอให้ริบรถยนต์ด้วยนั้นให้ยก

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่าให้ลงโทษจำคุกคนละ 2 ปี ปรับคนละ 4,000 บาทลดโทษให้กึ่งหนึ่งคงจำคุกคนละ 1 ปี ปรับคนละ 2,000 บาท โทษจำคุกให้รอไว้มีกำหนด 2 ปี นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

โจทก์ฎีกาขอให้ริบรถยนต์ของกลาง

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช 2489 มาตรา 21 ทวิ ได้บัญญัติให้ริบเฉพาะข้าวซึ่งเกี่ยวเนื่องกับความผิดกับสิ่งที่บรรจุเท่านั้นมิได้บัญญัติให้ริบยานพาหนะที่ใช้ขนย้ายข้าวด้วยแต่อย่างใด และจะนำประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 33 มาใช้บังคับหาได้ไม่ เพราะรถยนต์ซึ่งเป็นยานพาหนะไม่ใช่เป็นเครื่องมือเครื่องใช้ในการกระทำผิดโดยตรง และพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช 2489 ได้บัญญัติถึงการริบทรัพย์สินไว้เป็นอย่างอื่นแล้ว ที่ศาลล่างทั้งสองไม่ริบรถยนต์ของกลาง จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

พิพากษายืน

(สำเนียง ต้วมมหาสอน - สนิท อังสุสิงห์ - ปรีชา พานิชวงศ์)

หมายเหตุ